

N:o 19.

Ank. till Riksd. kansli den 14 mars 1899, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af 14 § bevillningsförordningen.

(2:a A.)

Uti 14 § 2:o) bevillningsförordningen har stadgats skyldighet för vissa myndigheter samt styrelser för inrättningar, verk och bolag m. fl. att hvarje år till taxeringsmyndigheterna meddela uppgifter till ledning för taxeringen.

I en inom Andra Kammaren af herr *B. V. Hedgren* väckt motion, n:o 90, har nu föreslagits, att beträffande lifräntor och pensioner ifrågasvarande uppgiftsskyldighet skulle utsträckas.

Berörda motion är af följande lydelse:

»Enligt nu gällande bevillningsförordning skall bevillning erläggas för all behållen inkomst vare sig af kapital eller arbete, och 8 § 2 mom. c) stadgar att »till inkomst af *arbete* räknas pension, årligt understöd (gratifikation), *lifränta* eller undantagsförmån».

Lifränta är alltså en inkomst, som skall beskattas, och då det oaktadt de allra flesta lifräntetagare undgå beskattning för *dess* sina årliga inkomster, beror det derpå, att det för vederbörande taxeringsmyndigheter torde vara ytterst svårt att härom förskaffa sig uppgifter, ty lifräntetagaren har ingen skyldighet att lemna sådana. Man hade

väl hoppats, att stadgandet i 14 § af bevillningsförordningen härför skulle råda bot, ty i nämnda § mom. 2 b) stadgas bland annat, att till ledning vid taxeringen skola årligen uppgifter meddelas af »allmän inrättning eller stiftelse, der embets- eller tjänsteman, vaktbetjent eller annan eger utbekomma aflöning eller pension».

Nu har emellertid under 1898 inträffat, att en lifförsäkrings- samt en ränte- och kapitalförsäkringsanstalt i Göteborg vägrat lemna taxeringsnämnderna derstädes uppgifter om från dessa anstalter utgående lifräntor, och har Konungens befallningshafvande i Göteborg, efter det kronans ombud härom gjort anmälan för den åtgärd Konungens befallningshafvande kunde finna skäl vidtaga, i resolution den 27 juni 1898 förklarar denna framställning icke kunna till någon vidare åtgärd föranleda (se medföljande 2:ne bilagor).

Ett förtydligande af bevillningsförordningen torde därför, om man skall ernå det af mig antydda syftet, vara af nöden, och får jag därför hemställa:

att Riksdagen måtte besluta, att 14 § 2:o b), d) och e) i nu gällande bevillningsförordning måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»b) af statsdepartement jemte hvarje embetsmyndighet eller embetsverk, vare sig statens, stads eller menighets, äfvensom af styrelse för allmän inrättning eller stiftelse, *lifförsäkrings- eller ränteanstalt*, der embets- eller tjänsteman, vaktbetjent eller annan *person* eger utbekomma aflöning, pension *eller lifränta*:

uppgift angående hvar och en person för det löpande året tillkommande fast lön, pension *eller lifränta*, äfvensom under näst föregående år uppburna särskilda belopp af tjenstgöringspenningar, dag-aflöning, traktamente, arfvode, uppmuntrings-, mil- eller felräkningspenningar, portions-, inqvarterings- eller beklädnadsersättning, provision eller gratifikation och andra löneförmåner, hvarjemte, då med tjänstebefattning följer fri kost, boställe, bostad eller löningsjord eller inkomst af sportler, expeditionslösen, bötes- eller beslagsandelar eller andra obestämda eller extra inkomster, sådant bör i uppgiften särskildt anecknas»;

»d) af agent för utländskt försäkringsbolag:

uppgift angående antalet försäkringar och premiebeloppet för näst föregående år inom agenturens område, äfvensom beloppen af utbetalda återförsäkringspremier, *pensioner eller lifräntor*»;

»e) af styrelse för verk eller bolag, som är med Kongl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll:

enahanda uppgift, hvarom i b) stadgas, angående lön- och arfvodestagares samt öfriga arbetares löneförmåner.

I uppgift, hvarom i 2:o b) och e) stadgas, må icke något slag af de vederbörande tillkommande aflöningsförmåner uteslutas, äfven om enligt denna förordning afdrag för någon del deraf må vara vid taxeringen medgifvet; dock att pension, *lifränta* eller gratifikation å belopp, understigande 200 kronor, må från sådan uppgift uteslutas, då för den, som åtnjutit dylik pension eller gratifikation, annan inkomst ej uppgifves.»

Då, på sätt motionären erinrat, *lifränta* jemlikt 8 § 2 mom. c) bevillningsförordningen skall beskattas, men det oakadt *lifräntetagare* lätt kunna undgå beskattning för dessa sina årliga inkomster, synes det vara nödigt, att taxeringsmyndigheterna för beskattning af denna inkomststart lemnas tillgång till alla de upplysningar, som utan för stort ingrepp i enskilda personers affärsförhållanden kunna vinnas. I betraktande häraf anser utskottet motionärens förslag vara väl grundadt och egnadt att afhjelpa en afsevärd brist i de nu gällande stadgandena om skyldighet att till taxeringsmyndigheterna aflemna uppgifter; och för antagande af detta förslag synes så mycket större skäl förefinnas, som pension och *lifränta* i allmänhet äro af alldeles samma natur samt uppgiftsskyldighet uti ifrågavarande afseende redan nu åligger de kassor och inrättningar, som utbetala pensioner. Enligt nu gällande bestämmelser äro de inrättningar, hvilka utbetala såväl pensioner som *lifräntor*, skyldiga att lemna uppgifter om pensionstagare men ej om *lifräntetagare*, hvilket innebär en uppenbar inkonsequens. Det torde ock kunna antagas, att endast den omständigheten, att inköp af *lifräntor* i därför inrättade anstalter först under senare årtionden kommit mera allmänt i bruk, varit orsak dertill, att dessa inrättningar i fråga om uppgiftsskyldighet ej blifvit likställda med öfriga i 14 § 2:o b) i bevillningsförordningen uppräknade inrättningar. Väl har anmärkts, att besvär och svårighet skulle möta för *lifförsäkrings-* och *ränteanstalter* att aflemna ifrågavarande uppgifter; men detta torde icke kunna anses mera betungande än den skyldighet, hvilken redan nu är stadgad för styrelser för aktiebolag, som sysselsätta ett mycket stort antal arbetare, att lemna uppgift om dessa arbetares inkomster; och bör enligt utskottets åsigt svårighet icke möta för nämnda anstalter att af vederbörande *lifränte-*

tagare erhålla den upplysning om deras boningsort, som skall i uppgifterna meddelas.

Det undantag från uppgiftsskyldighet, som i sista stycket af 14 § 2:o) finnes stadgadt i fråga om pension och gratifikation å belopp understigande 200 kronor, torde emellertid icke böra gälla lifränta. Berörda undantag har nemligen tillkommit för att från onödigt besvär befria vissa kassor och inrättningar, från hvilka pensioner, gratifikationer eller s. k. gratial endast till ringa belopp och till obemedlade personer utgå, hvaremot någon anledning icke förefinnes att göra något sådant undantag för lifränteanstalter. Ordet »lifränta», som enligt motionärens förslag i sist omnämnda stycke inskjutits efter ordet »pension», bör följaktligen enligt utskottets åsigt utgå.

På grund af hvad sålunda anförts, finner utskottet skäl tillstyrka motionärens förslag med nu angifna jemte en annan förtydligande mindre redaktionsförändring; och hemställer utskottet därför,

att Riksdagen måtte besluta, att 14 § bevillningsförordningen skall i nedanintagna delar erhålla följande förändrade lydelse:

»Till ledning vid taxeringen skola följande uppgifter meddelas:

1:o) — — — — —
2:o) hvarje år:

b) af statsdepartement jemte hvarje embetsmyndighet eller embetsverk, vare sig statens, stads eller menighets, af styrelse för allmän inrättning eller stiftelse, *äfvensom af lifförsäkrings- eller ränteanstalt*, der embets- eller tjänsteman, vaktbetjent eller annan eger utbekomma aflöning, pension *eller lifränta*:

uppgift angående hvar och en person för det löpande året tillkommande fast lön, pension *eller lifränta*, *äfvensom* under näst föregående år uppburna särskilda belopp af tjänstgöringspenningar, dagaflöning, traktamente, arfvode, uppmuntrings-, mil-, eller felräkningspenningar, portions-, inqvarterings- eller beklädnadsersättning, provision eller gratifikation och andra löneförmåner, hvarjemte, då med tjänstebefattning följer fri kost, boställe, bostad eller löningsjord eller inkomst af sportler, expeditionslösen, bötes- eller be-

slagsandelar eller andra obestämda eller extra inkomster, sådant bör i uppgiften särskildt antecknas»;

d) af agent för utländskt försäkringsbolag:

uppgift angående antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom agenturens område, äfvensom beloppen af utbetalda återförsäkringspremier, *pensioner eller lifräntor*;

e) af styrelse för verk eller bolag, som är med Kongl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll:

enahanda uppgift, hvarom i b) stadgas, angående lön- och arfvodestagares samt öfriga arbetares löneförmåner.

I uppgift, hvarom i 2:o b) och e) stadgas, må icke något slag af de vederbörande tillkommande aflöningsförmåner uteslutas, äfven om enligt denna förordning afdrag för någon del deraf må vara vid taxeringen medgifvet; dock att pension eller gratifikation å belopp, understigande 200 kronor, må från sådan uppgift uteslutas, då för den, som åtnjutit dylik pension eller gratifikation, annan inkomst ej uppgifves.»

Stockholm den 13 mars 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

*dels af herrar friherre Klingspor och friherre von Schwerin;
dels ock af herr Meyer, hvilken anført:*

»Genom ett bifall till herr Hedgrens motion skulle den princip fastslås, att enskild affärsidkare kan åläggas att till taxeringsmyndighet lemna uppgift om sådan, annan mans inkomst, om hvilken han genom sin affärsverksamhet erhållit kännedom, och då denna princip icke allenast är alldeles ny utan jemväl, enligt min mening, origtig, hemställer jag,

att herr Hedgrens ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.»

Härjemte hafva herrar grefve *Hamilton* och *Bergendahl* begärt få antecknadt, att de icke deltagit i utskottets beslut i denna fråga.

Bilagor.

Till Konungens befallningshafvande i Göteborg.

Resolution.

Som den i gällande bevillningsförordning stadgade skyldighet för styrelse för allmän inrättning att afgifva vissa uppgifter icke synes afse annan inkomst än den, som tillkommer vederbörande skattskyldig på grund af hans förutvarande eller nuvarande anställning i inrättningens tjänst, finner landshöfdingeembetet ifrågavarande framställning icke kunna till någon dess vidare åtgärd föranleda.

Göteborg å landskontoret den 27 juni 1898.

Landshöfdingeembetet:

L. Afzelius.

Ferd. Pontén.

Som styrelsen för Göteborgs ränte- och kapitalförsäkringsanstalt, enligt hvad bilagda handlingar utvisa, vägrat efterkomma den gifven anmaning att aflemna uppgifter angående hvar och en person för innevarande år hos anstalten tillkommande lifränta, får jag, som erhållit Konungens befallningshafvandes förordnande att vara kronoombud hos årets taxeringsnämnder i Göteborg, med åberopande af 14, 23, 25 och 48 §§ i gällande bevillningsstadga, härom vördsamt göra anmälan för den åtgärd, Konungens befallningshafvande kan finna skäl vidtaga.

Göteborg den 20 juni 1898.

A. U. Rundberg.

Till taxeringsnämnderna i Göteborg.

I anledning af anmaning från magistraten härstädes att till taxeringsnämnderna aflemna uppgifter om hvar och en person för innevarande år hos Göteborgs ränte- och kapitalförsäkringsanstalt tillkommande pension eller lifränta, får direktionen för anstalten, med återopande af redan lemnad uppgift angående de anstaltens tjänstemän tillkommande löner och arvoden, meddela att icke någon pension utbetalas från anstalten till dess lön- och arvodes-tagare eller öfrige arbetare, och enär i kongl. förordningen angående bevilning af fast egendom samt af inkomst den 3 december 1897 icke stadgas någon skyldighet att lemna uppgift om från anstalten utgående lifräntor, saknar direktionen anledning att lemna dylik uppgift.

Göteborg den 17 juni 1898.

Ränte- och kapitalförsäkringsanstaltens i Göteborg direktion:

George Barclay. *Carl Leffler.* *Th. Wærn jr.*

C. G. Weinberg. *C. A. Bergman.* *Olof E. Melin.*

Fr. Estberg.

Med anledning af kronans ombuds hos årets taxeringsnämnder här i staden gjorda anmälan varder styrelsen för Göteborgs ränte- och kapitalförsäkringsanstalt härmed anmanad att inom åtta dagar efter erhållen del häraf, vid äfventyr som i 25 § af gällande bevillningsstadga sägs, till taxeringsnämnderna aflemna för hvarje territoriell församling särskildt upprättade uppgifter om hvar och en person för innevarande år hos eder tillkommande pension eller lifränta.

Uppgifterna skola aflemnas å mantalskontoret.

Göteborg den 13 juni 1898.

På magistratens vägnar.

Gudm. Åkermark.

En härmed lika lydande anmaning är denna dag emottagen.

Göteborg den 13 juni 1898.

För ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Göteborg:

Fr. Estberg.

Rätt afskrifvet intyga:

Aug. Ehrengrenat.

A. Nilsson.

Inkom den 21 juni 98.

Till Konungens befallningshafvande i Göteborg.

Resolution.

Som den i gällande bevillningsförordning stadgade skyldighet för styrelse för allmän inrättning att afgifva vissa uppgifter icke synes afse annan inkomst än den, som tillkommer vederbörande skattskyldig på grund af hans förutvarande eller nuvarande anställning i inrättningens tjänst finner landshöfdingeembetet ifrågavarande framställning icke kunna till någon dess vidare åtgärd föranleda.

Göteborg, å landskontoret den 27 juni 1898.

Landshöfdingeembetet:

L. Ajselius

Ferd. Pontén.

Som styrelsen för brand- och liffförsäkringsbolaget »Svea», enligt hvad bilagda handlingar utvisa, vägrat efterkomma den gifven anmaning att aflenna uppgifter angående hvar och en person för innevarande

år hos anstalten tillkommande lifränta, får jag, som erhållit Konungens befallningshafvandes förordnande att vara kronoombud hos årets taxeringsnämnder i Göteborg, med åberopande af 14, 23, 25 och 48 §§ i gällande bevillningsstadga, härom vördsamt göra anmälan för den åtgärd, Konungens befallningshafvande kan finna skäl vidtaga.

Göteborg den 20 juni 1898.

A. U. Rundberg.

Till taxeringsnämnden i Göteborg.

Sedan vi emottagit anmaning att till taxeringsnämnderna afemna för hvarje territoriell församling särskildt upprättade uppgifter om hvar och en person för innevarande år hos oss tillkommande pension eller lifränta, få vi härmed förklara:

att vi redan samtidigt med uppgifter angående lön- och arfvodestagares löneförmåner aflemnat föreskrifna uppgifter angående hvar och en person hos oss tillkommande pension;

att, då gällande bevillningsförordning icke stadgar skyldighet för bolags styrelse att lemna sådana uppgifter som de nu begärda, vi icke anse oss böra lemna desamma; samt

att, i hvad fall som helst, vi icke skulle kunna lemna tillförlitliga uppgifter i ämnet, enär vi sakna kännedom om, inom hvilken församling en hvar af de personer, å hvilkas lif ränta hos oss blifvit köpt, är boende och sålunda icke ens äro i tillfälle att bland desse utgallra dem, som här i staden skola beskattas.

Göteborg den 17 juni 1898.

Styrelsen för brand- & lifförsäkringsaktiebolaget Svea.

Olof Wijk.

August Röhss.

P. Fürstenberg.

F. P. v. Sydow.

H. Sternhagen.

Ernst Bring.

George Murray.

Med anledning af kronans ombuds hos årets taxeringsnämnder här i staden gjorda anmälan varder styrelsen för Brand- och Lifförsäkringsaktiebolaget Svea härmed anmanad att inom åtta dagar efter erhållen del häraf, vid äfventyr som i 25 § af gällande bevillningsstadga sägs, till taxeringsnämnderna aflemna för hvarje territoriell församling särskildt upprättade uppgifter om hvar och en person för innevarande år hos eder tillkommande pension eller lifränta.

Uppgifterna skola aflemnas å mantalskontoret.

Göteborg den 13 juni 1898,

På magistratens vägnar:

Gudm. Åkermark.

En härmed lydande anmaning är denna dag emottagen.

Göteborg den $13/6$ 98.

Brand- & lifförsäkrings-aktiebolaget Svea.

Ernst Bring.

Rätt afskrifvet intyga:

A. Nilsson.

Aug. Ehrengranat.
